

STEKLARNE

GlasiLO OZD STEKLARNE »BORIS KIDRIČ« in STEKLARSKE ŠOLE

Leto 12

Rogaška Slatina

November 1984

Pomemben sestanek vodilnih in vodstvenih delavcev

Večja zavzetost za boljši jutri...

Za torek, 6. novembra je direktor delovne organizacije na pobudo strokovnega kolegija sklical delovni sestanek vseh vodstvenih in vodilnih delavcev Steklarne. Za sestanek je bila predvidena samo ena točka dnevnega reda – »Problemi v proizvodnji in ukrepi za njeno izboljšanje.« Sestanka se je med 38 povabljenimi udeležilo 26 delavcev.

Do sestanka je prišlo predvsem, da bi ugotovili vzroke za občasne izpade v proizvodnji in se dogovorili za ukrepe, ki naj prispevajo k še boljšim proizvodnim rezultatom. Med obravnavo rezultatov gospodarjenja v devetih

mesecih letošnjega leta je bilo namreč ugotovljeno, da so finančni rezultati ugodni in na ravni planiranih. Vendar pa to ne more biti razlog za samozadovoljstvo, temveč nam mora biti le vzpodbuda, da bodo naši dosežki ob

Praznično voščilo

Ob dnevu republike!

Vsem sodelavcem
in vsem občanom
čestitamo ob 29. novembru – dnevu republike
in želimo prijetno praznovanje!

Družbenopolitične organizacije,
organi samoupravljanja
in uredniški odbor
Steklarna »Boris Kidrič«
in Steklarska šola

Preberite!

Vrednost investicije se povečuje 2

Pomembna naloga 3

Prispevek k ustalitvi gospodarstva 4

Gre za pomembno gmotno vprašanje 5

»Kritično in zavzeto« – še enkrat! 6

Aktivnost ZK mora obroditi plodove... 8

Pripravnštvo v naši delovni organizaciji 11

Še bolj prijeti za knjige! 12

V oktobru 1740 delavcev 14

Marija Lipuš-Mimika 14

Dober naraščaj 15

Steklar prvak 15

Nagradna križanka št. 121 16

koncu leta še boljši. Ob večji zavzetosti vsakega posameznika to lahko tudi dosežemo.

V preteklem obdobju je v proizvodnji večkrat prihajalo do odstopanj med načrtovanim in uresničenim. Mesečna vrednost narejenega in prodanega se je gibala sicer od 13 do 19 milijard starih dinarjev. Kolikor pa hočemo v prihodnjem letu uresničiti vse zastavljene načrte, moramo ustvariti večja sredstva za razširjeno reprodukcijo, kot so predvidena z letošnjim finančnim načrtom. Tu so še posebej mišljeni prenova oziroma dograditev delavske restavracije, nova investicija v proizvodnjo in nakup stanovanj. Tudi osebni dobodki nam, kljub visokemu porastu v letošnjem letu, še vedno zastajajo za republiškim povprečjem, pa bi bilo prav, da jih do konca leta še popravimo in si tako zagotovimo solidno osnovo za start v prihodnje leto!

Navedeno zahteva, da se vsi, ki so za to najbolj odgovorni in ki vodijo, organizirajo in pripravljajo proizvodnjo, čim bolj zavzemajo vsakdo na svojem področju. Le s pravočasnim ukrepanjem in sprotnim odpravljanjem na-

pak bodo delovni rezultati boljši, ekonomski učinki pa večji, kar bo vplivalo tudi na večje osebne dohodke.

V razpravi je sodelovalo več delavcev, vse izrečene misli pa lahko strnemo v nekaj točk:

- V večji meri kot doslej je potrebno zahtevati odgovornost vsakega posameznika za vestno, strokovno in pravočasno opravljanje nalog, ki so mu naložene. Med proizvodnimi skupinami in oddelki kakor tudi med posamezniki, je treba več dogovarjanja v smislu kooordiniranega poteka delovnega procesa. Zoper vse nepravilnosti je treba pravočasno ukrepati.

- Zaostri je treba delovno disciplino in dosledno preprečevati slabosti, kot so: neopravičena odsotnost z dela prekomerna bolniška, uživanje alkohola med delom ali prihajanje na delo v vinjenem stanju in podobno. Z vsemi silami in sredstvi se je potrebno boriti proti nedelu.

- Izpade v proizvodnji zaradi zastojev in okvar na strojih in napravah je treba kar najbolj zmanjšati. Organizirati se mora pravočasno in strokovno vzdrževanje. Ni dopustno, da trpi zara-

di investicijskih del redno vzdrževanje. Imeti mora prednost pred vsemi ostalimi deli.

- Vse službe, ki opravljajo skupna dela za proizvodnjo, morajo skrbeti, da bodo pravočasno in kvalitetno zagotovljeni: tehnična dokumentacija, rezervni deli, delovna orodja, rezervni in drugi materiali, nujni za nemoteno proizvodnjo.

- Glede na dejstvo, da je vedno več mladih delavcev, ki še niso usposobljeni za vsa, zlasti še za zahtevnejša dela in da na ta račun pada tudi kvaliteta dela, se mora nujno organizirati njihovo dopolnilno strokovno izpopolnjevanje. Zlasti velja to za tiste, ki so predvideni za napredovanje.

- Med naštetimi je navedeno le nekaj bistvenih misli. Tiste, za katere je prav, da so z njimi seznanjeni vsi zaposleni!

Med čitanjem teh vrstil se bo prav gotovo vsakdo lahko spoznal oziroma ugotovil, v čem je njegova naloga, za izboljšanje proizvodnje in kaj lahko prispeva k boljšemu uspehu celotne delovne organizacije.

ALOJZ JUHART

Denarja ni dovolj

Vrednost investicije se povečuje

V junijski številki Steklarja smo že pisali o finančnih vidikih naše investicijske naložbe. Pisali smo, kako bomo investicijo financirali, kako smo zbrali denarna sredstva in kakšni so deleži sovlagateljev in banke. Tokrat pišem o tem, kako financiranje poteka v praksi, s kakšnimi problemi se ubadamo in kako naj bi jih razrešili.

Skupna predračunska vrednost gradbenih del in opreme je bila 1.471.561 dinarjev. V okviru te vrednosti smo sklepali pogodbe za gradbena dela in opremo. Uvozno opremo financiramo iz mednarodnega posojila 10.700.000 nemških mark (DM). V predračunski vrednosti je bila uvozna oprema ovrednotena po dinarskem tečaju za nemško marko, ki je veljal aprila 1984. Znano pa je, da se tečaj marke povečuje, kar pomeni, da se s povečanjem tečaja marke povečuje tudi vrednost uvozne opreme.

To je eden med vzroki za spremembo predračunske vrednosti. Drugi vzrok je inflacija, ki povečuje nabavne cene gradbenih del in domače opreme. Tretji vzrok pa je v nepopolnih popisih del in opreme, ki so bili sestavljeni pred začetkom investicijskih del. Tako se je pokazalo med gradnjo, da so nujna dodatna dela pri temeljih zgradb, kar tudi pomeni povečanje stroškov.

Investicijska dela so sedaj že tako

Naša najnovejša naložba v razširitev in modernizacijo steklarne že dobiva svojo dokončno zunanjo podobo – steklarne se je povečala – foto Z. Novak

(v dinarjih!)

Opis	Predračunska vrednost ob začetku gradnje	Nova predračunska vrednost	Razlika
1. Gradbena dela	408,165.000	461,448.986	53,283.986
2. Domača oprema	294,018.000	313,094.121	19,076.121
3. Uvozna oprema	655,475.000	875,259.964	219,784.964
4. Ostali investicijski stroški	113,903.000	130,418.095	113,903.000 130,418.095 16,515.095
5. Skupaj	1.471,561.000	1.780,221.166	+ 308,660.166
6. Druga potrebna sredstva	232,156.000	217,973.192	- 14,182.808
7. Skupaj (5+6)	1.703,717.000	1.998,194.358	+ 294,477.358

Iz pregleda je razvidno, da je nastalo največje odstopanje pri uvozi in to za 219,784.964 dinarjev. To povečanje vrednosti je povzročila sprememba dinarjevega tečaja do marke, ki je sedaj ovrednoten 65,00 din = 1 DM, pred začetkom investicije pa je bil 48,50 din = 1 DM.

Povečana dinarska protivrednost opreme pa vpliva tudi na carinske stroške, zato so v povečanju vrednosti opreme tudi povečani stroški carine. V postavitvi gradbena dela so nastale razlike zaradi dodatnih del pri temeljih brusilnice, saj jih je bilo potrebno razširiti zaradi slabe sestave zemlje. Prav tako so bila nujna dodatna dela pri kotlarni in napeljavi med transformatorskima prostoroma. Prispeli so tudi prvi obračuni razlik v ceni gradbenih del.

Pri domači opremi so nastale podražitve pri elektroagregatu, mostnem dvigalu, plinovodu in skladišni opremi.

Pri ostalih investicijskih stroških so največja pri prispevku za zemeljski

Prprava planskih listin za obdobje 1986–1990

Pomembna naloga

Predzadnje leto planskega obdobja 1981–1985 se izteka in v prihodnjem letu moramo sprejeti planske listine za obdobje 1986–1990. Delavski svet delovne organizacije je že sprejel ustrezen sklep o pripravi srednjeročnega plana z nekaterimi dolgoročnimi usmeritvami. Načrtujemo, da bomo letos pripravili analizo razvoja steklarne v tem srednjeročnem obdobju in oceno naših nadaljnjih razvojnih možnosti ter na osnovi tega tudi razvojne smernice ali usmeritve. Te prve planske listine bomo pripravili skupaj za celotno delovno organizacijo, saj so zaradi posebne medsebojne proizvodno-tehnološke povezanosti in prodaje skupnih izdelkov vse naše temeljne organizacije povezane v zaokroženo celoto.

Zakaj so potrebni srednjeročni plani?

V našem tržno-planskem sistemu ima planiranje pomembno nalogo. S kombinacijo trga in plana naj bi dose-

plin, odkupu zemljišč in lokacijski dokumentaciji.

Za te prekoračitve prvotne vrednosti je potrebno zagotoviti vire financiranja, da bi lahko nadaljevali gradnjo in končali investicijsko naložbo.

Menimo, da bomo del teh sredstev dobili pri Splošni banki Celje, delno pa jih bomo morali zagotoviti iz lastnih sredstev. To pomeni, da bomo pri zaključnem računu za leto 1984 morali izločiti dodatna denarna sredstva; torej več sredstev, kot smo jih predvideli s finančnim načrtom.

FRANC ŠRIMPF

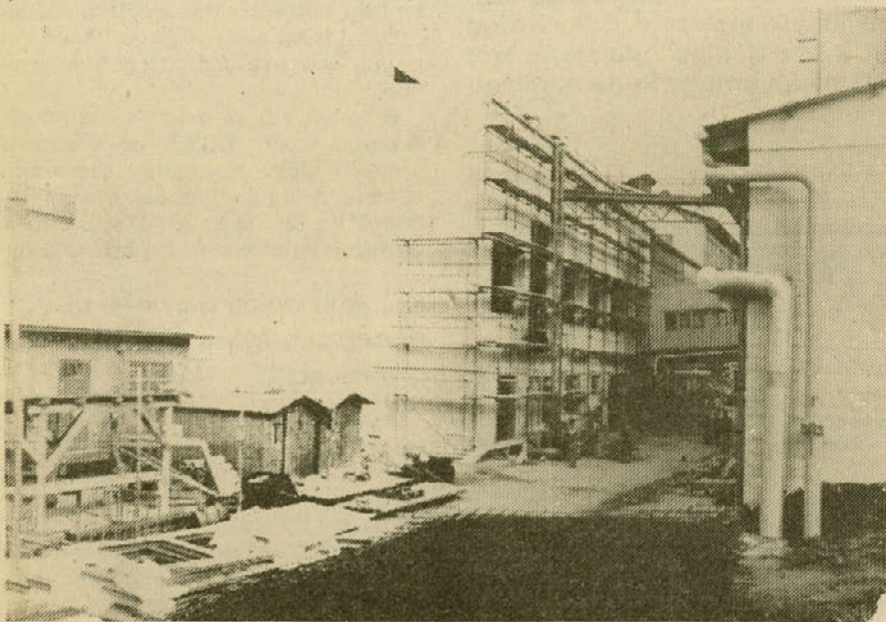
gli, ob upoštevanju zunanjih činiteľjev, stabilen dolgoročni razvoj. Vendar v preteklosti ni bilo tako, saj ne trg ne plan nista imela tiste vloge, ki bi jo morala imeti kot je opredeljeno z ustavo, zakonom o združenem delu pa tudi z zakonom o planiranju. Predvsem smo v preteklosti kot družba zatajili v vključevanju v mednarodno delitev dela, v energetiki in proizvodnji hrane.

Za vsako delovno organizacijo je izrednega pomena, da najde svoj prostor v razvoju. V vsakem trenutku mora spremljati okolje, konkurenco, razmere na domačem in tujih tržiščih ter temu primerno usmerjati poslovno in predvsem razvojno politiko. Izdelane mora imeti jasne razvojne cilje in v vsakem trenutku vedeti, kaj hoče, kajti razvoj in s tem povezan obstoj in izboljšanje položaja delovne organizacije in delavcev so gotovo osrednje naloge vsake delovne organizacije.

Cilji razvoja v obdobju 1981–1985 realizirani

Če na kratko povzamemo, kaj smo si kot osnovne naloge razvoja zadali v

Dvorano za novo talilnico že dokončujejo... foto. Z. Novak

srednjeročnem obdobju 1981–1985, lahko na kratko strnemo:

- V Jugoslaviji ostati vodilni proizvajalec.

- Utrditi si položaj na tržišču ter povečati reprodukcijsko-akumulativno sposobnost.

- Povečati obseg proizvodnje.

- Zmanjšati količino živega dela na enoto proizvodnje.

- Uvajati kontinuirano in večizmensko delo.

- Zmanjšati porabo energije na enoto proizvodnje.

- Povečati izvoz na konvertibilno tržišče.

- Izboljšati kadrovsko strukturo zaposlenih – predvsem v sodelovanju s Steklarsko šolo.

- Z investicijami v Kozjem in Roški povečati proizvodnjo svinčene brušenega stekla in v osnovni izdelavi uvesti novo visokoproduktivno tehnologijo.

Tako smo si v 1980 letu zastavili nekatere osnovne smeri razvoja in trdimo lahko, da bomo do konca prihodnjega leta te naloge skoraj v celoti realizirali. Predvsem velja to za obsežen in zahteven investicijski program, ki

bo v celoti izpeljan. Kot prvi del naloženega programa je že končana investicija v Kozjem, do sredine prihodnjega leta bo pa začela v celoti obratovati tudi naložba v Steklarno. V tem obdobju smo občutno izboljšali reprodukcijsko akumulativno sposobnost, približali oziroma skoraj izenačili povprečne osebne dohodka v Steklarni s tistimi v gospodarstvu SRS, začeli z uvajanjem kontinuiranega večizmenskega dela in povečali delež izvoza v celotnem prihodu. Skratka, uresničili bomo skoraj vse zastavljene cilje z manjšimi časovnimi zamiki. Ocenjujemo, da tako dinamičnega razvoja, kot ga bomo zabeležili v obdobju 1981–1985, Steklarna v svoji zgodovini še ni zabeležila.

V obdobju 1986–1990 v ospredju kvalitetni dejavniki razvoja!

Zato bo po vsej verjetnosti v naslednjem srednjeročnem obdobju v največji meri treba doseči nadaljnje kvalitativne premike v našem poslovanju. Ena med najpomembnejšimi nalogami bo gotovo osvajanje nove tehnolo-

gije v takšni kvaliteti, kot jo zahteva tuji trg. Nadalje bo treba izboljšati tehnološko disciplino. Večje premike bomo morali doseči na področju prodaje na domačem tržišču in v večji meri uvajati nekatere marketinške prvine poslovanja. Nadalje bo treba razmišljati o strojnem opravljanju nekaterih enostavnejših del in s tem v zvezi načrtovati zaposlovanje. Pripraviti bo treba podrobnejši načrt investicij, v katerih bodo v glavnem prišli v poštev remont obstoječih talilnih kapacitet ali njihova posodobitev, manjše nabave opreme in racionalizacije v proizvodnji, pa tudi nabava določene opreme za obdelavo podatkov, kar smo že zapisali v preteklem srednjeročnem programu, a tega – žal – nismo naredili!

Pred nami so torej pomembne naloge, saj moramo začrtati naš razvoj v naslednjem srednjeročnem obdobju z nekaterimi dolgoročnimi usmeritvami. Ker bo razprava o teh dokumentih zastavljena široko, boste vsi lahko sodelovali pri nastajanju teh pomembnih dokumentov.

ZLATKO NOVAK

Izšel je pomemben zakon...

Prispevek k ustalitvi gospodarstva

Že nekaj časa lahko beremo v časopisih in slišimo po radiu in televiziji o dolgoročnem programu gospodarske stabilizacije. Njegov namen je, spraviti naše gospodarstvo in prekomerno stabilizacijo v stvarnejše okvire ter dvigniti življenjski standard. Eden izmed osnovnih ciljev, ki bi moral prispevati k zmanjšanju inflacije, je tudi ugotavljanje in razporejanje realnega ali stvarnega in ne nominalnega ali številčno ugotovljenega dohodka.

Na pridobivanje dohodka je imelo vpliv tržišče ali pa prelivanje takšnega dohodka, ki nima podlage v družbeno priznanem delu. Še vedno pa ostaja odprto vprašanje, kako ugotoviti učinek minulega dela in ga vključevati v oblikovanje osebnih dohodkov.

Prispevek stabilizacijskim ukrepom bo tudi zakon o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka ter o ugotavljanju in razporejanju dohodka.

Kaj nam novega prinaša omenjeni zakon?

Z zakonom želijo zakonodajalci doseči realnejše ugotavljanje celotnega

prihodka, dohodka in njihove razporeditve med udeležence z naslednjimi spremembami in dopolnitvami v priporočeni s sedaj veljavnim zakonom:

- Prihodke od izvoza proizvodov ali storitev se lahko prikaže v celotnem prihodu, če njihovi ustvarjalci v petnajstih dneh odprodajo tuja plačilna sredstva bankam, v katerih imajo svoje devizne račune.

- Amortizacija, nad predpisano stopnjo bo po uveljavitvi zakona bremenila stroške poslovanja.

- Obresti za obratna sredstva smo dosedaj plačevali iz ustvarjenega dohodka, od 1. 1. 1985 pa bodo bremenila materialne stroške:

- Zaloge materialov, drobne inventarja, embalaže, nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov bo potrebno revalorizirati, če bo njihova tržna cena večja za 5% od cene, po kateri se vodi zaloge v knjigovodstvu.

- Nadomestilo delovni skupnosti skupnih služb (DSSS) po svobodni menjavi dela bo delno bremenilo stroške, delno pa dohodek in čisti dohodek tozgov, za katere DSSS opravlja administrativna in strokovna dela.

Kaj novi zakon o celotnem prihodu prinaša naši delovni organizaciji?

- Štirje proizvodni tozdi so v devetih mesecih tega leta ustvarili 1,300 milijard dinarjev celotnega prihodka, od tega pa več kot 70% z izvozom na konvertibilna tržišča.

Zavarovanega skupnega prihodka iz naslova izvoza imamo čez 100,0 milijonov dinarjev, pa bomo primorani z ne-

preklicnimi izjavami o prodaji tujih plačilnih sredstev banki zadovoljiti novim predpisom o celotnem prihodku. Težave bodo pri ugotavljanju dinarske protivrednosti izvoza, ki se je bo moralo ugotavljati po kursu na dan odprodaje deviz.

● Na željo delavcev v tozidih oziroma v delovni organizaciji bodo lahko povečali minimalno stopnjo amortizacije v breme materialnih stroškov, s tem pospešili nadomestilo osnovnih sredstev, zmanjšali pa dohodek, ki je osnova za obračun nekaterih prispevkov skupne in splošne porabe.

● Obresti od kreditov za obratna sredstva bodo po novem bremenila materialne stroške, s tem zmanjšala dohodek in osnove za prispevke skupne in splošne porabe. V devetih mesecih tega leta smo naš dohodek obremenili z več kot 40,0 milijonov dinarjev. Drugače povedano smo za obresti izločili 5,3% ustvarjenega dohodka. Pri tem je potrebno reči, da so se v tem letu začele usklajevati obrestne mere s stopnjo inflacije. V prvem četrtletju nam je za selektivne kredite povprečna obrestna mera znašala 17,36%, v drugem 19,24% in v tretjem že 24,30%. V četrtem četrtletju bo ta stopnja že čez 30%. Povprečna višina kreditnih sredstev za potrebe obratnih sredstev se že približuje 300 milijonom dinarjev.

Po grobi oceni bodo stroški obresti za kredite za obratna sredstva znašale

v sledečem letu nad 10 milijard starih dinarjev.

● Največja novost je revalorizacija – prevrednotenje zaloga materiala, surovin, drobnega inventarja, embalaže, nedokončane proizvodnje, polproizvodov in gotovih proizvodov. Namen te novosti je, da se nominalni dohodek, ki ni rezultat vloženega dela, ne bi razporedil v osebno, skupno ali splošno porabo, ampak v izboljševanje materialne osnove združenega dela. To bo vplivalo na realnejšo osebno porabo – osebne dohodke, ti na realnejšo rast cen, cene pa na zmanjšanje inflacijske stopnje. Prevrednotenje se bo moralo opraviti ob vsakem periodičnem obračunu, kar bo zahtevalo precej dodatnega dela v računovodstvu materiala in gotovih izdelkov. Za znesek prevrednotenja zaloga se bodo povečali materialni stroški obračunskega obdobja ob istočasnem povečanju trajnih virov obratnih sredstev.

Znesek povečanja bo odvisen od povečanja cen surovin, materiala, drobnega inventarja, embalaže, nedokončane in dokončane proizvodnje. Povprečne zaloge materiala, surovin, drobnega inventarja, embalaže, nedokončane proizvodnje, polproizvodov in gotovih izdelkov znaša v tozidih iz Rogaške Slatine 268 milijonov dinarjev. Če se bi cene povečale vsako četrtletje za 10%, bi povečanje materialnih stroškov znašalo precejšnjo obremenitev prihodkov. Če seštejemo do sedaj

omenjeno povečanje materialnih stroškov, že lahko ugotovimo, da v sledečem letu ni pričakovati povečanja dohodka z sedanjega obsega proizvodnje.

● Novost je tudi, da se bodo materialni stroški DSSS in drugih dejavnosti porazdelili na osnovi samoupravnega sporazuma v breme tozidov, za katere je delo opravljeno. To bo prispevalo k temu, da se nekatere kategorije prispevkov ne bodo pojavljale v obračunu večkrat.

Ta sestavek ima namen obvestiti delovne ljudi o spremembah, ki jih novi zakon prinaša!

Spremembe bi morale prispevati k stabilizaciji, k ugotavljanju realnega dohodka, ki izhaja iz družbeno priznane dela, in k realnejši rasti cen in inflacije.

Čeravno bo novi zakon povzročil precej dodatnega dela, bo prispevek k stabilizaciji in napredku planske, tržne proizvodnje viden. Za dodatno delo in delo, ki ga bo povečala nova proizvodnja pa bomo nujno morali vpeljati avtomatsko obdelavo podatkov. Priprave za to po osebni oceni ne tečejo vzporedno s potekom investicijskih del, kar lahko pripelje do velike zmede v evidenci.

IVAN KORAŽIJA

Nadomestila delovnim invalidom

Gre za pomembno gmotno vprašanje

Zaradi spremenjene zakonodaje v zvezi z nadomestili delovnim invalidom je strokovna služba skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja na nov način odmerjala akontacijo ali predplačilo na nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka delovnim invalidom, ki so zaradi invalidnosti na drugem delovnem mestu.

Nov sistem odmerjanja nadomestil zaradi manjšega osebnega dohodka delovnim invalidom na drugem delu ureja sedaj nov republiški zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. V njem je določeno, da se nadomestilo odmeri v višini, ki je enaka razliki med osebnim dohodkom, ki ga je delovni invalid prejemal v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti, in osebnim dohodkom, ki ga prejema na drugem ustreznem delu, vendar

pod pogojem, da dosega na novem delu normalne delovne rezultate.

■ Osnova za odmero nadomestila je torej invalidov osebni dohodek iz koledarskega leta pred nastankom invalidnosti. In da bi dobili stvarno osnovo v letu za odmero nadomestila, se ta osebni dohodek uskladi na leto, za katero se nadomestilo odmerja, tako da se v vsakem letu poveča za delež porasta osebnih dohodkov v temeljni orga-

■ nizaciji, v kateri je delovni invalid delal ob nastanku invalidnosti in bil torej z njo v delovnem razmerju.

Po opravljenih odmerah nadomestila bi bilo ugotovljeno, da so zneski nadomestil nižji v primerjavi z zneski nadomestil, odmerjenih po prejšnjih predpisih. Zakaj? Predvsem – zlasti če je invalidnost nastopila pred letom 1970 – zato, ker uskladitev ne popravlja sprememb v delitvi osebnih dohodkov, in zaradi različnega odstotka za minulo delo, ki ga je invalid prejemal v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti. O teh pomanjkljivostih so razpravljali v skupnosti in v njeni strokovni službi. Skupščina skupnosti pa je na seji sklepala o načinu uskladitve osebnega dohodka iz koledarskega leta pred nastankom invalidnosti za do-

ločanje nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu. Sklenila je, da se osebni dohodek za delo iz koledarskega leta pred nastankom invalidnosti uskladi tako, da se upošteva osebni dohodek, ki bi ga delovni invalid prejemal, če bi v letu 1983 še delal na svojem delu in to po osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov, kakor jih določa samoupravni splošni akt temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti. Pri ugotavljanju tega osebnega dohodka se upošteva delovne rezultate, ki jih delovni invalid dosegel v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti, oziroma ki jih je dosegel v zadnjem letu dela pred nastankom invalidnosti (na primer: individualna norma, skupinska norma), odstotek povečanja osebnega dohodka za minulo delo, ki pripada delovnemu invalidu v letu 1983, ter vsi stalni dodatki, ki bi jih delovni invalid prejemal na svojem delu.

Skupščina je tudi sklenila, naj se preveč izplačanih zneskov nadomestil

zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu za čas od 1. 1. 1984 do prvega dne naslednjega meseca po izdaji ugotovitve o akontaciji na nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem ustreznem delu po novih predpisih, ki se jih uporablja od 1. 1. 1984, ne preračunava!

Kako je z nadomestili v naši steklarni?

■ Večina delovnih invalidov, zaposlenih v naši steklarni, je že prejela ugotovitve o dokončni odmeri nadomestila za leto 1983 ter o akontaciji za nadomestilo za leto 1984, čeprav bi že zdavnaj morali to prejeti vsi. Vzrok za zamudo je po jasnilu strokovne službe skupnosti ogromno dela, ki ga ima zaradi spremenjenih predpisov na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja...

Zneski za novo odmerjena nadomestila v primerjavi s prejšnjimi so različni. Nekateri delovni invalidi prejema-jo sedaj večje nadomestilo, nekateri

približno enakega, kot so ga prejeli do sedaj, le nekaj je takšnih, ki prejema sedaj manjše nadomestilo ali pa do tega niso več upravičeni. Skoraj vsi pa so z novo odmero akontacij nezadovoljni. Sistem odmere nadomestil zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu po starih in tudi novih predpisih je namreč zelo zapleten, zato je težko priti do čim bolj pravičnih rešitev za vse delovne invalide.

Odmera akontacij po sklepu skupščine se je že začela. Ker gre pri tem sklepu samo za spremembo načina usklajevanja osebnega dohodka na leto, za katero se odmerja nadomestilo, pri tej odmeri nasplošno ne bo večjih razlik, razen morebiti pri starejših invalidih. Invalidi, ki so na svojem delu pred nastankom invalidnosti dosegali boljše delovne rezultate, kakor tudi tisti, ki na drugem ustreznem delu dosegajo boljše delovne rezultate, bi prejeli večje nadomestilo. In, seveda, tudi obratno!

LJUBA TIŠMA

Razprava komunistov Steklarske šole o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ

»Kritično in zavzeto« — še enkrat!

Pri urejanju gradiva za zadnjo izdajo »Steklarja« je prišlo v članku »Kritično in zavzeto« do neljube pomote, saj je izpadla skoraj tretjina besedila. Bralcem, še posebej pa avtorju Miroslavu Bradiču, se opravičujemo. Seveda članek v celoti ponavljamo!

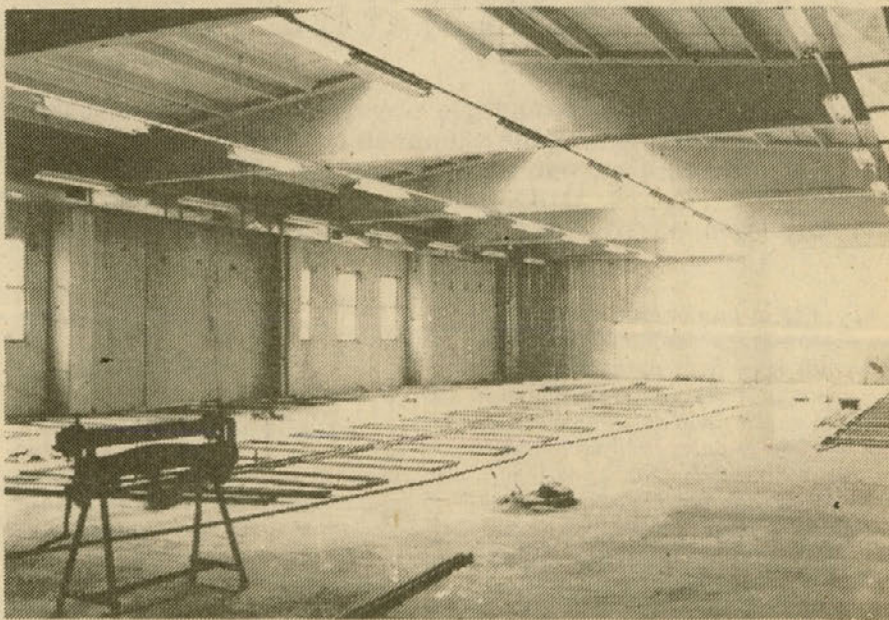
UREDNIŠTVO

Na poziv centralnega komiteja ZKJ k aktivnosti po 13. seji in k javni razpravi o predlogu sklepov, objavljenih v »Komunistu« in »Delu« 13. julija letos, se je sekretariat osnovne organizacije Zveze komunistov Steklarske šole sestel 20. avgusta in sprejel program aktivnosti za izvedbo javne razprave v mesecu septembru. Vsem članom osnovne organizacije ZK je posredoval načrt aktivnosti in razprav po 13. seji CK ZKJ, ki ga je sekretariat sprejel. Imenoval je delovno skupino, ki naj bi vodila pogovore z nečlani ZK, bodisi na odprtih sestankih in z neposrednimi pogovori, bodisi v okviru osnovnih organizacij sindikata in mladinske organizacije. Imenoval je tudi delovno skupino za oblikovanje pripomb in predlog sklepov 13. seje CK ZKJ in za oblikovanje delovnih nalog oziroma sklepov.

Sedemnajstega septembra se je sekretariat ponovno sestel in ocenil potek pogovora z nečlani ZK in odziv

komunistov na predlog sklepov 13. seje CK ZKJ. Delovna skupina je poročala o svojem delu, pripravili so anketne liste, ki so jih razdelili kakšnim 60 nečlanom ZK, vendar je bil odziv na anketo med nečlani izredno slab. Po

Takšna bo notranjost ene med štirimi brusilnicami v novi proizvodni dvorani — foto. Z. Novak

oceni sekretariata nečlani niso zainteresirani za takšno obliko izjavljanja svojih mnenj; predvsem zato ne, ker se bojijo sankcij. Zato smo sklenili, da se bo potrebno v bodoče bolj zavzeti in najti ustrežnejše metode za ugotavljanje mnenj nekomunistov.

Zakaj se nam niso pridružili nekomunisti

Na 6. seji osnovne organizacije ZK, ki je bila 28. septembra smo razpravljali o predlogu sklepov 13. seje CK ZKJ. Na sestanek smo vabili tudi nekomuniste, vendar se ga je udeležil le eden nečlan ZK.

Razprava je bila poglobljena, odkrita in obrnjena k lastnim problemom. Sodelovali so vsi komunisti.

Nekaj misli razpravljalcev

Sekretarjevo poročilo je bilo tesno povezano z delom naše osnovne organizacije ZK. Poudaril je, da se komunisti prehitro zadovoljujemo s sprejemanjem obvezujočih sklepov, ki pa jih ne izvajamo. Na sestankih je premalo dialoga, boja mnenj, ponujanja argumentov za svoja stališča in podobno. Ker nekaterih sklepov ne uresničujemo, se nam dogaja, da se večkrat vračamo k istim vprašanjem in problemom in ponavljamo ista stališča in sklepe...

Niso redki tudi primeri, da smo komunisti na sestankih sicer zelo »glasni«, ko pa pride na vrsto akcija, se sprevržemo v tihe oportuniste. Ugotovil je še, da se površno lotevamo kontrole nad uresničevanjem sklepov in da ne kličemo na odgovornost članov, ki se niso zavzemali za uresničevanje sprejetih sklepov.

V prihodnje bomo morali namenjati več pozornosti vprašanju o zavestni odgovornosti članstva in vodstva osnovne organizacije ZK za uresničevanje sprejetih sklepov in stališč...

Premalo pozornosti namenjamo razvojni usmeritvi šole, boljši organizaciji dela in nagrajevanju po delu rezultatih dela. Premalo pozornosti posvečamo tudi mladinski organizaciji učencev in zaposlenih. Pozabljamo ali pa ne vemo, da mora biti naše mesto med ljudmi, med mladimi. Komunisti moramo mladim pomagati pri uresničevanju njihovih delovnih programov.

Sedaj so pred nami velikanske naloge, posebno glede gospodarjenja. Za dosledno uresničevanje dolgoročnih ciljev gospodarske stabilizacije bo nujna večja organizirnost komunistov v svojem okolju... Delavce moramo bolj motivirati ali spodbujati za delo v samoupravnih organih. Pri tem pa ne smemo enačiti samoupravnega odločanja s strokovnimi odločitvami, ko gre za izboljšanje tehnologije, organizacije dela in podobno. Ne moremo tudi biti zadovoljni z delom delegatov in delegacij. Med vzroki za njihovo slabo delo je verjetno, da imajo premajhno podporo in spodbudo za delo v osnovni organizaciji ZK in sindikatu. Ali z drugimi besedami povedano, komunisti posvečamo premalo pozornosti delu posameznih delegacij.

Prav tako imamo velike kadrovske probleme v proizvodnji, zlasti pri peči. Vsi se sicer načelno zavzemajo za pravilno kadrovsko politiko, vendar nam manjka uporabnih predlogov za rešitev tega problema.

V razpravo je posegel tudi direktor Steklarske šole

Med drugim je dejal: »Ekonomska in politična situacija nalagata takojšnje ukrepe proti negativnostim, ki se čedalje bolj vrivajo v naše vsakdanje življenje ter najedajo obstoj naše družbe. Boj proti tem negativnostim mora biti sistematski in neprizanesljiv. Tu ne more biti nikakršnega omahovanja ali odstopanja. To je naloga komunistov, prek njih pa je to naloga vseh delovnih ljudi, zato bomo morali preveriti, ali so komunisti voljni to storiti. Seveda pa je treba najprej postaviti cilje in ugotoviti, na katerih področjih se od njih oddaljujemo, nato pa določiti načine in poti, kako se vrniti na pravo pot.«

Nadalje je direktor ugotavljal: »... da zanemarjamo pomen razvoja in želimo z zastarelim načinom proizvodnje dosegati dobre rezultate. Ob analizi sedanjega stanja nismo pripravljeni sprejeti svojega dela krivde. V naših odnosih prevladuje familiarnost in neodgovornost. V borbi za boljši kos kruha si želimo od obstoječega priboriti večji kos, ne pa, da bi povečali hlebec, ki naj se ga deli. Vedno bolj se poglablja razdor med tistimi, ki res »delajo« in tistimi, ki ne delajo resno. Primitivizem in ozko sebično gledanje prevladujeta nad razumom in potrebo. Med vodstvenimi in vodenimi delavci je močna nekakšna upokojska miselnost, zato je treba delovna mesta podvreči reelekciji – od mojstrov do direktorja.

Seveda pa je marsikatera slabost v kolektivu odraz slabosti v družbi.«

Kaj so povedali drugi?

Tehnični vodja Mihael Kolar je poudaril, da zahtevne proizvodnje, vezane na izvoz in nove programe, ne moremo kvalitetno izpeljati brez strokovnih kadrov, ki bodo skrbeli za izboljšavo tehnologije proizvodnje in šole.

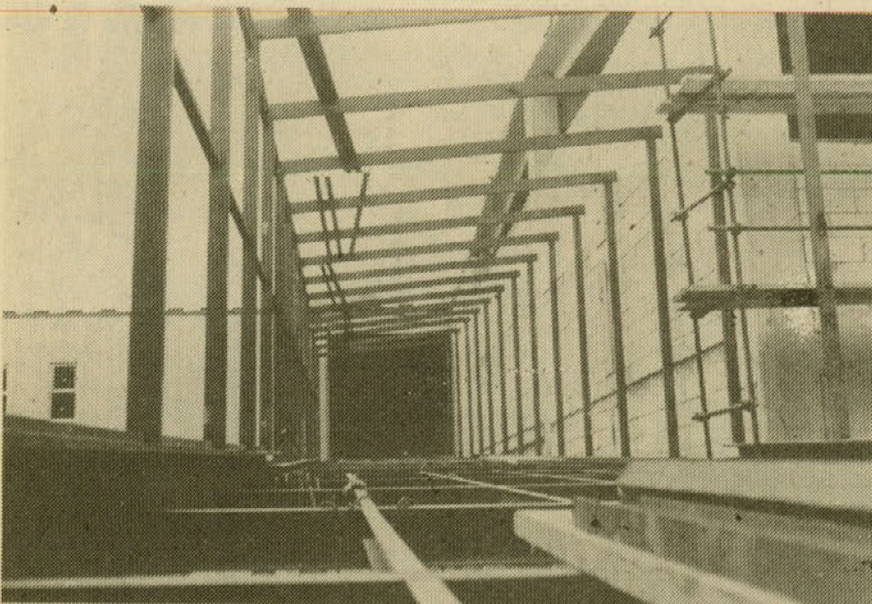
Mojster steklopihač Jože Vrtič je poudaril nesistematičnost učenja steklarskih kadrov. Kampanjsko učenje brez finančne osnove in čvrstega programa razvedeni vsako delo.

Mirko Anderlič se strinja, da je treba vedno nove kadre usposabljaliti, toda že usposobljene moramo na en način zadržati, to je predvsem s stanovanji.

Predsednik osnovne organizacije sindikata je poudaril, da so člani izvršnega odbora neaktivni. Pri vsaki akciji zunaj sestanka so neenotni in za delo ostaja vedno sam. Tako je bilo v akciji za rekreacijski center na Boču, pri nakupu prikolice, pri izvedbi srečolova.

Učitelj praktičnega pouka Remi Kočica je govoril o liku komunista, o

Tole železno ograjo bo po dograditvi povezovalo stare in nove obrate steklarne! – foto Z. Novak

informiranosti članstva in o medsebojnih odnosih kot izredno važnem dejavniku za medsebojno sodelovanje. Dejal je:

■ »Premalo je tovarištva in strpnosti. Prehitro je vsaj užaljen, ne posluša drugih predlogov in izgubi živce. Predvsem vodstveni kader mora delati tako, da z argumenti uveljavlja svoje zamisli, ne pa s silo, s kričanjem in podobno.«

Namestnik sekretarja osnovne organizacije ZK Janko Štefančič se strinja, da je v zadnjem obdobju delo članstva malo bolj aktivno, je pa še vedno precej takšnih, ki samo kimajo. Podpira politične šole in kritizira tiste, ki so

take šole končali, sedaj pa so neaktivni.

Predsednik osnovne organizacije ZSMS Marjan Križmanič je govoril o delu mladih, o vzrokih za njihovo nezainteresiranost in o sprejemu mladih v vrste ZK. Med drugim je ocenil, da so predvsem izgovori na račun visoke članarine, pomanjkanje časa in problematičnih pogojev zaradi voženj domov in v službo.

Vzgojitelj Marjan Čujež ni soglašal, da je nezainteresiranost glavna ovira pri sprejemu v ZK, temveč so vzrok izjave posameznikov. Ti vse mečejo v en koš zaradi posameznih negativnih pogojev med člani ZK, ki za svoje neodgovorno delo niso kaznovani.

Tako početje izkorišča tudi cerkev za svojo propagando. Narašča število nočnih cerkvenih porok komunistov, birm, obhajil, krstov otrok članov ZK. Na vseh mestih je tudi nekoliko vstopov v članstvo zaradi položaja. To pa kvari ugled poštenim članom in sploh organizaciji.

Na koncu sestanka smo komunisti soglasno ocenili, da razpravo vnesemo v besedilo sklepov.

■ Komisija za oblikovanje sklepov je že naredila predlog sklepov, ki bodo potrjeni na naslednji seji osnovne organizacije ZK in objavljeni v »Steklarju«.

MIROSLAV BRADIČ,
sekretar osnovne organizacije ZK

Sedanje aktivnosti Zveze komunistov odpirajo vprašanja o naši družbi in njenem razvoju...

Aktivnost ZK mora obroditi plodove...

Nekatere naloge v zvezi z enotnimi nalogami ZKJ ki so bile naložene vsem osnovnim organizacijam Zveze komunistov, smo že opravili. Te naloge so vsebinske in se ne tičejo samo članstva, temveč dajejo napotke, kako v naši družbeni praksi preseči vse, kar ni v skladu s programom ZKJ, z ustavo in tudi z interesi naše skupnosti...

Zelo napačno bi bilo sedaj, ko smo v občini že opravili članske sestanke v vseh osnovnih organizacijah, potegnili celovito oceno razmer. Predlogi sklepov 13. seje in vsi že popreje sprejeti dokumenti so odkrili nekatera protislovja v naši družbi. Ta protislovja smo sicer v dosednji praksi na tak ali drugačen način že reševali, ponovno pa smo se jih lotili s sklepi 13. seje CK ZKJ, vendar s poudarkom na problemih v lastnih okoljih.

Če je zapisano, da prepočasi ureničujemo načrte dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, da za to krivimo razne pojave izkrivljanja v samoupravljanju, da je posledica premajhne učinkovitosti političnega sistema in v njem zveze komunistov, je torej dovolj izhodišč za primerjanje te trditve z lastnimi razmerami.

Kaj so pokazale osnovne ocene?

Aktivnost zveze komunistov je bila torej v tem obdobju usmerjena tako, da bi v vsakem delovnem okolju

izločili najbolj pereče primere, izoblikovali stališča o njih in na tej osnovi

prešli k spreminjanju razmer, čeprav to ni dosegljivo kar čez noč. Kljub temu, da je aktivnost v okviru medkongresnih nalog in razprave o sklepih 13. seje le del naloge, pa lahko vendarle ocenjujemo nekatere pereče probleme, ki se tičejo naših razmer.

Osnovne ocene so pokazale: da ni uresničeno načelo o delitvi po delu in o nagrajevanju po rezultatih dela; da je

Tudi v steklarni smo začeli delati v dyeh izmenah, kar je pomembna novost v našem delu... - foto Z. Novak

samoupravljanje več ali manj formalna oblika odločanja; da imamo neakumulativne proizvodne programe, ki so brez dobrih obetov; da se razbremenjevanje gospodarstva pojmuje različno; da je inventivna dejavnost nekakšna »hoby« zadeva in ne sestavni del organizacije; da so nekatere restrikcije ali omejitve povzročile špekulantstvo; da je prevelika družbena režija velika zavora v produkciji gmotnih dobrin; da se srečujemo z neustreznimi osebnimi dohodki. In še bi lahko naštevali!

Mislím, da je zelo zgrešena usmeritev, ki smo jo radi uporabili v političnem jeziku, kot je na primer besednjak: »Prizadevali si bomo« ali pa »Potrebno je več«, »boljše«, »smotrnejše« itn.! načelno je to tudi res, samo to ne daje rezultatov. Vedno moramo najprej postaviti analitično »diagnozo« in potem začeti »terapijo«. Beseda mora dobiti materialno osnovo! Odgovoriti moramo: kaj spremeniti in kako, da bodo pogoji za »boljše«, pa tudi koliko je to, koliko bolj smotno (10, 20, 30), sicer je vse to deklaracija, fraza itn.

In da bi želje ovrednotili, je nujno upoštevati tudi znanje, delo, zmoglosti, potrebe...

Samoupravljanje pomeni način družbenih in proizvodnih odnosov, v čemer je prevladujoča zahteva po ustrezni družbeni zavesti, po odgovornosti do dela z družbenimi sredstvi.

Danes ne ocenjujemo naključno, da je možno načrtovano gospodarsko stabilizacijo doseči s polnim izkoristkom ustvarjalnih vrednot samoupravljanja. Za dosego tega pa se moramo spoprijeti z množstvom različnih interesov in z miselnostjo, ki ni v skladu s socialističnimi nazori.

Ne bi smeli mimo dejstva, da je samoupravljanje in odnos v tem sistemu nekaj takšnega, kar nam lahko svet zaviha. Doseženi so veliki rezultati, so pa tudi težave, ki jih pozna v takšni ali drugačni obliki razviti in nerazviti svet.

Želimo materialno resnico!

V sklepih je rečeno, da so težave, označene kot protislovne v sistemu družbene lastnine, nastale tudi zaradi tehnokratskega, etatičnega ali monopolnega obnašanja. Ne moremo mimo dejstva, da želimo materialno resnico in da ne želimo načelnosti. Spособni moramo biti za razkrivanje problemov lastnega dela.

Če bi tako počeli v vsakem okolju, bi razčistili tudi v celoti; tudi v tistem okolju, na katero sicer često kažemo!

Zakaj takšno razmišljanje in trditve? V naših osnovnih organizacijah ZKS smo vse prevečkrat ugotovili, da imamo ene in iste »aktivne« člane in na drugi strani ene in iste »pasivne« člane. Radi smo ponavljali: »Preštejmo se in tiste, ki niso aktivni, črtajmo!«

Mislím, da takšna teza ni sprejemljiva. V 22. predlaganem sklepu ni naključno napisano, da je treba videti in oceniti vzroke, zakaj šepa delavsko-razredna sestava ZKJ.

Ko smo nekje vpraševali, zakaj niso nič naredili za nagrajevanje, oziroma, da so ovrednotili le delo za strojem, režije pa ne, je eden izmed komunistov samokritično rekel: »Fantje, poglejmo, kdo smo, ki sedimo tukaj!?« Ugotavljal je namreč, da so bili med »aktivnimi« sami vodstveni ljudje in mojstri iz proizvodnje... In tako imamo

lahko oceno o izvorih tehnokratizma kaj hitro na dlani!

Zakaj niso na sestankih tudi komunisti iz neposredne proizvodnje? Morda zato, ker so se naveličali poslušati »učene« izraze? Morda pogrešajo pravega stika z zdravo delavsko besedo, ki ima močno realizatorsko moč v proizvodnji? Ali nismo dopustili, da se je razpaslo paradiranje idej o večvrednosti dobrih govornikov, frazerjev? Kardelj je govoril o potrebnem pravilnem vključevanju delavske inteligence. Vsem bi že enkrat moralo biti jasno, da imamo v spletu družbene organizacije dela ljudi, ki se ukvarjajo npr. z načrtovanjem, s planiranjem, z računanjem, z organiziranjem, torej s kvalificiranim in ne kvalificiranim delom za strojem ali na delovišču. Družbeni proizvod se oblikuje s kombinacijo vseh teh potrebnih dejavnikov in drug brez drugega ne morejo uspevati. Pregovor pravi: »Veriga je toliko močna, kolikor je močan njen najslabši člen«. Jasno je torej, da gre za močno povezane člene celotne produkcije.

Funkcija upravljanja je v našem sistemu sestavni del proizvodnih odnosov; v pogojih upravljanja s sredstvi družbene lastnine pa je toliko zahtevnejša.

Tu in tam še vedno slišimo misel, kako bi bilo marsikaj lažje doseči, če bi lahko komu po »zahodnem« zgledu »dali njegovo delovno knjižico«. Mi vendar gradimo sistem, v katerem naj bo človek človek in ne objekt oziroma zgolj odtujen imetnik delovne sile, odvisen od lastnika kapitala, nosilca vseh družbenih in političnih monopolov. To je eden med temeljnimi cilji socialističnega samoupravljanja. To pomeni odpravo razrednih nasprotij, ki povzročajo nasilja, pravdo na ulicah, umore in terorizem.

Samoupravljanje je treba negovati

Potreba po negovanju samoupravljanja je torej ekonomska potreba in ideološki dejavnik v družbi. Ko bomo strokovnjaki za razvojna področja, ki so jim te naloge zaupali sodelavci, na dostopen način razložili, na primer plan razvoja nekega okolja, nujne aktivnosti za dosego takih ciljev, bodo delovni ljudje znali povedati svoje pomisleke, mnenja, vprašanja in tako odločitev nato sprejeti za svojo in jo uresničiti v praksi. Če pa nekdo misli, da to za delavca za strojem ni »užitno«, da je razvoj domena »višjih« krogov, bodo usode predlogovo negotove in bodo zagotovo doživljale neuspehe!

Navedel sem le primer, v katerem je treba – kot v vseh drugih – postaviti

Mojster Jože Humški med oblikovanjem dolgega svečnikovega pečlja – foto Z. Novak

zahtevo po večji sposobnosti, ko gre na eni strani za poklicna snovanja – bodisi proizvodnje ali tehnologije – in na drugi strani za uresničevanja zamisli. Oba – odgovorni vodja in izvajalec dela – sta odgovorna za svoje delo. Večja odgovornost je v izvajanju zaupnih nalog, ki imajo lahko večje negativne ali pozitivne posledice, zato je prvenstvena naloga: zaupati v »prave« ljudi.

Vse prevečkrat se na sestankih osnovnih organizacij ZK razpravlja o strokovnih zadevah, tako da dobivajo ti sestanki značaj tehničnih sestankov, manj pa imajo značaj reševanja družbenih in idejnih vprašanj. Etiketa o tehnokratskem obnašanju pomeni v prevodu »mišljenje, da lahko vse reši tehnika«. Torej, da je človek drugotnega pomena. In po tem pojmovanju so odnosi med ljudmi posledica tehnike, kar za nas – seveda – sploh ni sprejemljivo.

Kakšnih kadrov primanjkuje?

Mnogokrat smo postavili na dnevni red vprašanje o kadrih... V občini pravimo, da so kadri eden med vzroki za zaostalosti. Trditev o pomanjkanju kadrov pa moramo dobro utemeljiti, argumentirati. Da se ne bi več spuščali v kampanjske akcije, bi morali to vprašanje od primera do primera temeljito pretehtati. Čeprav je skrb za kadre skrb nas vseh, naj bo vendarle prepuščena strokovni presoji, predlogom najodgovornejših delavcev v nekem okolju. Ne moremo samo zahtevati več kadrov; vedeti moramo, kje so novi kadri potrebni. Ljudje pa morajo alarimirati, če se pokaže neke neučinkovitost dela. Zahtevati morajo oceno vzrokov.

Kadri niso diplome; kadri so rezultati dela. Poznamo delovne organizacije s slabšo »kadrovsko« zasedenostjo po diplomah, pa se vendar ponašajo z odličnimi poslovnimi rezultati, kakor poznamo tudi take, z dobro »kadrovsko« zasedenostjo, vendar s slabimi polovnimi rezultati...

■ Če nekoga sprejmemo na odgovorno delo, moramo od njega zahtevati rezultate, ter v programu njegovih delovnih nalog tudi oceniti, kakšne rezultate pričakujemo. ■ Zato ni ocene kadrov brez ocene delovnih in drugih rezultatov. Seveda pa moramo imeti tudi za to merila!

Inventivna dejavnost je pri nas še marsikje kampanjska akcija, ki se jo vodi bolj politično, namesto da bi bila sestavina vsakodnevnega dela, dolž-

nosti. Sedanja zadolženost Jugoslavije je v glavnem zaradi ne vrednotenja domačega znanja. Kupovanje tujih licenc ima za posledico nenehni tehnološki zaostanek in v rokah imamo le delo, težaško delo, pamet pa plačujemo s poceni izdelki ponudnikom tehnologije in kapitala. Zato bi morali imeti v vsakem delovnem okolju človeka, ki bo strokovno usposobljen združevati in spodbujati ideje in jih združevati. Vodja enote, tozda, ozda in sektorja bi moral imeti za delovno dolžnost, da predlaga vsako leto nekaj izboljšav v tehniki, v organizaciji dela in še kaj iz svojega delovnega področja.

■ Zakaj se otepamo meril za nagrajevanje dela v tako imenovani režiji? ■ Pravijo, da nikjer po svetu teh ni. ■ Pa ni res! ■ Drugod jih imajo, vendar v drugačnih pogojih. ■ Še kako dobro pozna razviti svet nagrajevanje ustvarjalnega dela. ■ In kako neusmiljeno! ■ Diplom, titulo, kvalifikacijo je treba v tovarnarjevih očeh nenehno potrjevati... ■ Mi takšnih posamičnih razsodnikov nimamo, zato moramo imeti družbeno potrjena merila – norme. ■ To zahtevajo delavci! ■ In zveza komunistov mora delati v njihovem interesu. ■ Pa ne gre! ■ Zakaj ne? ■ Ali ni treba iskati morda tudi v sestavi osnovnih organizacij ZK? ■ Merila za vrednotenje dela ne pridejo kar sama! ■ Treba jih je izdelati, narediti in sprejeti!

In vendar...

V preteklosti je bilo torej več slabosti, negativnih pojavov, samovolje. To vemo. Prekritični pa bi bili, če bi

rekli, da stvari vendarle ne gredo na bolje... Težko se je sicer znebiti misli na pretekle napake, ki se sedaj kažejo v obliki različnih družbenih bremen. Vso aktivnost moramo zato usmeriti, da bo združeno delo – delovni človek – bolje obvladoval tokove družbene reprodukcije. Ne smemo dovoliti, da bi se ponovila šola »napačnih naložb« in podobno. Biti moramo usposobljeni ustvarjalci socialistične družbe.

Ne smemo tudi pristajati na formalizme v delegatskem sistemu... Podlage za odločanje morajo vedno imeti vsebino, za katero nam bo vredno porabiti tudi prosti čas. Ne smemo pristajati na formalne sestanke in prebogosto izgubljanje delovnega ali prostega časa. Delovni čas moramo izkoristiti za ustvarjalno delo; prosti čas pa še več uporabljamo za rekreativno delovanje, za družinsko življenje, za delo v društvi in organizacijah...

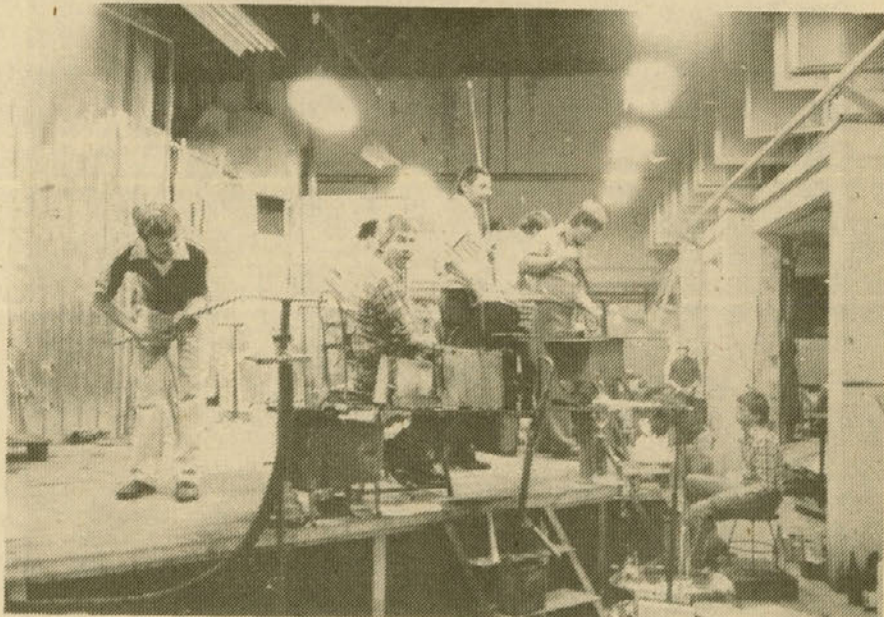
Pri vseh nakazanih aktivnostih pa moramo posebno skrbno namenjati vzajemnosti, družabnosti, negovanju tovarštva, socialističnega humanizma, ki ne temelji zgolj na zasebni sreči ampak na sožitju v skupnosti.

Da bi dosegli načrtane cilje, moramo pozornost obrniti tudi k delu sindikata, socialistične zveze, mladine, k delu v društvi in organizacijah.

Ta sestavek sem napisal kot prispevek v razmišljanju, ko mora aktivnost zveze komunistov dajati rezultate, ki bodo nova zagonska sila v družbi. Še marsikaj moramo postoriti, da bi izkoristili zgodovinsko dosežene temelje, postavljene v program ZKJ in ustavi SFRJ.

JOŽE BOŽIČEK

Zaradi velikih naročil gladkega svinčenega stekla se je k novi peči preselila tudi brigada Jožeta Straška – foto Z. Novak

Ob strokovnih izpitih pripravnikov...

Pripravništvo v naši delovni organizaciji

Zadnje čase imamo v naši steklarni kar precej pripravnikov. Zato je prav, da se seznanimo z nekaterimi osnovnimi pojmi o tem ter spoznamo, kako pripravniki pri nas delajo ter kako se privajajo na delovno okolje in na nov način življenja.

Kdo so pripravniki?

Z uvedbo usmerjenega izobraževanja se je v izobraževalnih smereh za IV. stopnjo strokovne izobrazbe (nekdanje poklicne šole) skrčilo število ur praktičnega pouka. S tem se je zmanjšala praktična usposobljenost učencev za začetek opravljanja določenih del in nalog. Zato se je pojavila potreba po uvedbi pripravništva za vse stopnje strokovne izobrazbe. Prej so bili namreč pripravniki samo delavci, ki so končali V. ali višjo stopnjo strokovne izobrazbe (V. stopnja ustreza profilu tehnika).

In kdo je sploh pripravnik?

Pripravnik je delavec, ki še ni usposobljen za samostojno delo. Namen pripravništva je v tem, da se pripravnik po določenem programu in pod strokovnim vodstvom usposobi za samostojno opravljanje konkretnih del in nalog.

Pripravništvo poteka po posebnem pripravniškem programu. Ta program

sestoji iz splošnega ter posebnega dela.

Program pripravništva

Splošni del je enoten za vse pripravnike, ne glede na stopnjo njihove strokovne izobrazbe. Zajema sistematično uvajanje v delovno okolje, zlasti spoznavanje z organiziranostjo, s poslovanjem, z razvojem in s plani ter s samoupravnim odločanjem, s samoupravnimi pravicami, z obveznostmi in odgovornostmi. V okviru splošnega dela organiziramo za vse pripravnike predavanja, na katerih jih seznanimo z navedenimi področji.

Posebni del pripravniškega programa pa zajema praktično usposabljanje za samostojno opravljanje določenih del in nalog in poteka pod neposrednim vodstvom in nadzorom pripravnikovega mentorja.

Trajanje pripravništva

Pripravništvo lahko traja najmanj šest mesecev in največ eno leto. Če je

pripravnik v izpolnjevanju svojih delovnih nalog nadpovprečno uspešen, se mu pripravniško dobo lahko skrajša. Lahko pa se mu pripravniško dobo tudi podaljša, če ne opravi uspešno strokovnega izpita. Vsi pripravniki namreč ob koncu pripravniške dobe opravljajo tudi strokovni izpit pred komisijo, ki jo imenuje odbor za strokovno izobraževanje.

Namen strokovnega izpita je, da se oceni pripravnikova usposobljenost za samostojno opravljanje del in nalog. Izpit je sestavljen iz splošnega in posebnega dela. Splošni del sestavljajo teoretična vprašanja, posebni del pa zajema tako teoretična vprašanja kot tudi praktične naloge oziroma izdelavo posameznih izdelkov. Pripravnik, ki strokovnega izpita ne opravi uspešno, ga lahko ponavlja v celoti ali iz posameznega dela. Če pripravnik strokovnega izpita tudi drugič ne opravi uspešno, mu preneha delovno razmerje.

Nagrajevanje pripravnikov

Med pripravništvom prejema pripravnik akontacijo ali predplačilo osebnega dohodka, ki znaša za II. stopnjo 60% povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v Sloveniji v zadnjem trimesečju, za IV. in V. stopnjo 70%, za VI. stopnjo 90% ter za VII. stopnjo strokovne izobrazbe 105% povprečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v zadnjem trimesečju. Če so pripravniki pri svojem usposabljanju nadpovprečno uspešni, se jim akontacijo lahko poveča za 5, 10, 15 ali 20%.

Vendar pa se moramo zavedati, da od pripravnikov v času pripravništva še ne moremo zahtevati večjih delovnih rezultatov. Zato tudi pri njihovem nagrajevanju ni bistven pripravnikov delovni prispevek, tako kot velja to za ostale delavce, ampak je bistveno, kako uspešno se pripravnik usposablja za opravljanje svojih bodočih del in nalog. Pri tem pa smo pripravnikom v okviru svojih možnosti dolžni pomagati vsi delavci.

Učenci, ki so februarja 1984 končali skrajšani program steklarske šole, so bili prvi pripravniki, za katere smo se pripravništva lotili bolj sistematično.

Večja naročila gladkega stekla zahtevajo še večjo zavzetost delavcev v grobi brusilnici – foto Z. Novak

Kako smo organizirali pripravništvo za učence skrajšanega programa

Ker smo imeli premalo izkušenj, nekatere stvari nismo najbolje izvedli, kljub temu pa smo dosegli določen napredek. Učenci, ki so prišli iz šole, so bili manj prepuščeni samim sebi; usposabljali so se pod vodstvom svojih mentorjev; prav tako smo zanje organizirali razna predavanja iz področja poslovanja in samoupravnega odločanja, pogovarjali pa smo se tudi o tem, kako se privajajo na novo delovno okolje, kako poteka pripravništvo ter razreševali morebitne probleme, ki so se pojavljali pri delu. Tako za steklopihače-krogličarje kot za pomožne brusilce kristalnega stekla smo izdelali program pripravništva, po katerem se je pripravništvo odvijalo in ki ga je prejel vsak pripravnik, prav tako pa tudi vso potrebno literaturo za strokovni izpit, od raznih brošur, pravilnikov, poslovnih poročil in podobno.

Približno enako bomo organizirali

tudi pripravništvo za pripravnike iz srednjega programa, ki jih je iz vseh smeri v naši delovni organizaciji trenutno 46. Praktični del pripravništva že teče, čeprav so pripravniški programi zaradi velikega števila pripravnikov šele v izdelavi. V kratkem pa bomo za pripravnike organizirali tudi predavanja in razgovore.

Rezultati opravljanja strokovnih izpitov

Aprila in maja 1984 smo zaposlili 28 pripravnikov, od tega 2 steklopihača-krogličarja in 26 pomožnih brusilcev kristalnega stekla. Dve pripravnici sta kmalu odšli na porodniški dopust in tako bosta pripravništvo opravljal kasneje. Izmed ostalih jih je 15 uspešno opravilo strokovni izpit, 4 niso opravili praktičnega ter 5 teoretičnega dela izpita, 2 pripravnika pa na izpit sploh nista prišla.

V okviru praktičnega izpita so pripravniki morali opravljati praktične naloge, upoštevali pa smo tudi njihovo

delovno uspešnost med celotnim pripravništvom. V okviru teoretičnega dela izpita so odgovarjali na vprašanja iz splošnega in posebnega dela pripravništva.

Strokovni izpit je uspešno opravilo in s tem uspešno končalo pripravništvo 62,5% pripravnikov. Ostali bodo lahko strokovni izpit ponavljali. Vendar pa bodo najbrž morali resno poprijeti za delo, kajti, kot sem že omenila, jim bo prenehalo delovno razmerje, če tudi drugič izpita ne bodo opravili.

Izmed pripravnikov, ki so uspešno opravili strokovni izpit, jim bo prenehalo delovno razmerje, so v praktičnem delu izpita posebej izkazali Marta Herček, Jože Šket in Vincenc Verk, na teoretična vprašanja pa so najbolje odgovorili Alojz Božak, Ivanka Polajžer in Vincenc Verk.

Vsem pripravnikom, ki so strokovni izpit uspešno opravili, iskreno čestitamo ter želimo veliko delovnih uspehov pri njihovem bodočem delu.

JASNA REBERNJAK

Prva četrtina šolskega leta je za nami...

Še bolj prijeti za knjige!

Osmega novembra so se na prvi redovalni konferenci v Steklarski šoli zbrali učitelji teoretičnega in praktičnega pouka, predstavniki štipenditorjev, predstavniki učencev razrednih skupnosti in vzgojitelji iz doma za učence. Skupno so podrobno proučili in analizirali učni uspeh oziroma ocene učencev, dobljene v prvem redovalnem obdobju.

Minila sta prva dva meseca šolskega leta 1984/1985 in že so vidni prvi rezultati znanja učencev, ki so v največji meri odvisni od inteligentnosti (50-60%) ter pridnosti, naporov in učinkovitosti učnih metod (30 do 40%).

Koliko učencev se v tem šolskem letu izobražuje za steklarski poklic?

Od začetka šolskega leta se je število učencev v šoli spreminjalo. Nekateri so se preusmerili v druge poklice, drugi pa so na lastno željo ali pa zaradi neustreznega zdravstvenega stanja prekinili šolanje. Seveda pa niso samo odhajali iz šole. Nekaj učencev se je v prvem četrtletju preusmerilo v Steklarsko šolo iz drugih šol. Ta možnost za prehod iz ene šole v drugo med šolskim letom je učencem dana z zakonom o usmerjenem izobraževanju.

Ob koncu prve redovalne konferen-

Ko so narejeni, je treba izdelke še obrisati, skrbno pregledati, opremiti z etiketami in zapakirati - foto Z. Novak

Razred	Vzgojno izobraževalni program	Število učencev vozačev	Število pozitivnih vozačev (v %)	Deleži pozitivnih vozačev v %	Število domskih učencev	Število pozitivnih domskih učencev	Deleži pozitivnih domskih učencev (v %)
1. a	Srednji	13	7	53,84	10	8	80
1. b	Srednji	14	8	57,14	11	7	63,63
1. c	Skrajšani	13	1	7,69	10	8	80
1. d	Skrajšani	18	8	44,44	5	2	40
2. a	Srednji	15	13	86,66	1	1	100
2. b	Srednji	14	7	50	5	4	80
3.	Srednji	25	16	64	10	10	100
Skupaj		112	60	53,57	52	40	76,92

čepprav ne obiskujejo več teoretičnega pouka, ampak so le na proizvodnem delu oziroma delovni praksi. V začetku druge redovalne konference se je k nam prešolala še ena, to je 165. učenka.

To število je bolj ali manj dokončno in se do konca šolskega leta verjetno ne bo več spreminjalo. Razlike pa še bodo nastale zaradi vertikalne prehodnosti pri številu učencev v srednjem in v skrajšanem programu.

Razmerja med vozači in učenci stanujočimi v domu

Izmed 165 učencev se jih vsakodnevno vozi v šolo 109 oziroma 66,6 odstotka. Triinpetdeset ali 32,12 odstotka jih stanuje v domu za učence, trije pa stanujejo pri zasebnikih v Rogški Slatini, kar znaša 1,81 odstotka.

V tem šolskem letu je v domu za učence ostalo enajst postelj nezasedenih. Vloženih prošelj za bivanje v domu je bilo sprva celo več, kot imamo zmogljivosti. Potem, ko pa so posamezni učenci samovoljno ali pa zaradi zdravstvenih razlogov zapustili šolanje, se je v domu pojavilo toliko prostih mest, da dom sedaj obratuje z 82,8 odstotka svojih zmogljivosti.

Z anketo med učenci, ki se vsakodnevno vozijo v šolo, smo ugotovili, da imajo mnogi slabe promete zveze, da izgubljajo na poti v šolo in domov veliko časa, da imajo neredno prehrano in na sploh mnogo slabše pogoje kot domski učenci. S takšnimi učenci smo se pogovarjali o bivanju v domu. Zaradi lastne odločitve ali odločitve staršev pa se vsi še vedno vsakodnevno vračajo domov. To celo, če imajo učenci zelo slab oziroma nezadosten učni uspeh.

Zato bi se morali vprašati, ali je smotrno, da se naprej vsakodnevno vozijo v šolo? Ali bi ne bilo boljše pet dni v tednu preživeti v domu, kjer bi imeli več časa in boljše pogoje za učenje, redno prehrano in mnogo manj naporen delovni dan? Najbrž bi se morala v takih primerih šola in štipenditor posvetovati s starši in z učencem?

Razen navedenih prednosti imajo domski učenci tudi mnogo boljši položaj pri uveljavljanju socialnih pravic – štipendije iz združenih sredstev, ki je na osnovi potrdila o bivanju v domu višja za okoli 4000 dinarjev. S tem pa imajo ti učenci znatno višji standard. Za stanovanje in prehrano odštejejo v povprečju 65 do 70 odstotkov teh sredstev, ostalo pa jim ostane za osebno porabo.

Pri tem je treba omeniti tudi organiziran vzgojnoizobraževalni proces, ki načrtno razvija in izpopolnjuje učencevo osebnost.

Učni uspeh ob prvi redovalni konferenci

Izmed skupno 164 učencev je prvo redovalno konferenco uspešno končalo 100 učencev oziroma 61 odstotkov. Med 64 negativnimi učenci so taki z eno negativno oceno pa tudi s petimi in več negativnimi ocenami! Pri tistih, najbolj kritičnih, bo šola skupaj s štipenditorjem proučila možnosti in upravičenost za preusmeritev iz srednjega v skrajšani program, ki je manj zahteven. To možnost za preusmeritev bodo, seveda, imeli le tisti učenci, ki zaradi slabših intelektualnih sposobnosti ali zaradi drugih objektivnih razlogov niso sposobni končati srednjega programa. Na preusmeritev pa ne morajo računati tisti učenci, ki so slabe rezultate dosegli zaradi nedela.

Vprašati pa se moramo, kam z negativnimi učenci iz skrajšanega programa, saj je prav teh največ.

Preveč optimistično in poenostavljena bi bila rešitev, da se naj gredo usposabljači z delom, če za šolanje niso zainteresirani ali pa niso sposobni. Nesmiselno je pričakovati, da bodo prav ti učenci med nekaj tisoč nezaposlenimi delavci lahko našli zaposlitev. Mnogi med tistimi, ki ne bodo končali šole, se bodo – žal – morali postaviti v dolge vrste čakajočih delavcev, ki iščejo zaposlitev. O tem pa je seveda potrebno razmišljati že sedaj in se z več volje ter večjo resnostjo vnesti za knjige!

Najslabše rezultate smo zabeležili v dveh razredih skrajšanega programa. Od 46 učencev je bilo le 19 pozitivnih, kar pomeni samo 41,3 odstotka. Ugotoviti bo treba, zakaj je ravno med učenci skrajšanega programa, v katerem je zahtevnostna stopnja najnižja, najslabši učni uspeh.

Učenci prvega letnika srednjega programa so kljub večji zahtevnosti dosegli boljše rezultate. Od 48 učencev jih je prvo redovalno konferenco izdelalo 30 ali 62,5 odstotka. Boljši učni uspeh od učencev prvih letnikov pa so dosegli učenci drugega in tretjega letnika. Od skupno 70 učencev je prvo redovalno konferenco končalo 51 učenec ali 72,51 odstotka. Za ta rezultat bi lahko rekli, da je za prvo redovalno obdobje zadovoljivo.

Razlike v učnem uspehu med vozači in domskimi učenci

Najbolj bomo to videli razlike v učnem uspehu med vozači in domskimi učenci v primerjalni tabeli!

Iz tabele lahko razberemo, da je učni uspeh domskih učencev v vseh razredih (razen v 1. d) boljši od vozačev. Med 112 vozači je razred izdelalo 53,57 odstotka, dočim je v domu med 52 učenci bilo pozitivnih 40, kar znaša 76,92 odstotka.

Razlika ni tako majhna, da bi jo lahko zanemarili, saj so rezultati domskih učencev boljši kar za 23,35 odstotka. Ta pozitivna razlika je v največji meri rezultat boljših pogojev za učenje ter načrtnega in organiziranega vzgojnoizobraževalnega dela!

S skupnim prizadevanjem učencev in vseh pedagoških delavcev bo mogoče do polletja rezultate še izboljšati. Tisti učenci, ki so bili v prvi redovalni konferenci bolj počitniško razporejeni, pa naj sedaj resneje poprimajo za knjige, da ne bo kdo zaradi nedela ostal »na cesti« brez poklica in brez zaposlitve!

MARJAN ČUJEŽ

Kadrovske zanimivosti

V oktobru 1740 delavcev

V oktobru je bilo zaposlenih v steklarni »Boris Kidrič« 1740 delavk in delavcev. V tozdu Osnovna izdelava jih je bilo 448, v tozdu Dodelava 181, v tozdu Kristal 429, v tozdu Dekor 186, v tozdu Servisne dejavnosti 82, v tozdu Naše staklo v Beogradu 12, v tozdu Delavska restavracija 22, v tozdu Dalmacijakristal 106, v tozdu Tehnokristal 80 in v Delovni skupnosti skupnih služb 194. Med nas je prišlo 18 novih sodelavcev, zapustilo pa nas jih je 13.

Prišli

V oktobru so prišli v posamezne tozde: v tozdu Osnovna izdelava za odnašalce: Siniša Bedeniković, Bojan Beloševič, Zdravko Horvat, Ljiljaš Junčaj, Antun Mikša in Franci Tepeš, za operaterja v zmesarni Roman Baštašič (premeščen iz tozda Servisne dejavnosti), za talilca stekla Mladen Škrnički, za vlagalca zmesi Daniel Nežmah in za pripravnika Ivan Kampuš; v tozdu Dodelava za brusilca III v grobi brusilnici Valerija Bačić in Damijan Ocvirk; v tozdu Kristal za steklobrusilce I. Marijan Kranjec in Marjan Staroveški; v tozdu Dekor za steklobrusilce I. delovnega področja: Vinko Klaužar, Darko Kodrin in Ivica Ranogajec; v tozdu Servisne dejavnosti za pripravnika Emil Trontelj in v Delovno skupnost skupnih služb za pripravnico Leonida Gobec.

Vsem novim sodelavkam in sodelavcem želimo obilo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva v našem steklarskem kolektivu!

Odšli

V oktobru so zapustili steklarno naslednji sodelavci: iz tozda Osnovna izdelava krogličarja Branko Jazbec in Damir Korbar, ki sta odšla v JLA, odnašalci: Dražen Bukovšak, ki je odšel v JLA, Nikola Ljiljdjurovič po odpovedi in Božo Horvat ter Branko Horvat, ki sta bila izključena, nabiralec dna Peter Komerički, ki se je upokojil, pripravljalec zmesi Janez Kovacič, ker je umrl, in pripravnik Ivan Kampuš zaradi odhoda v JLA; iz tozda Kristal mojster brigadir Franjo Ferbišek, ker se je upokojil; iz tozda Dekor brusilca III. delovnega področja Nada Valenčak zaradi izključitve; iz tozda Servisne dejavnosti električar I Roman Baštašič, ki je bil premeščen v tozdu Osnovna izdelava, in vodja avtoparka Slavko Lipuš, ker se je upokojil; iz tozda Delavska restavracija vodja bifeja Marija Lipuš, ker se je upokojila.

Rodili sta se

V oktobru sta se rodili našim sodelavcem: Sara Junčaj – hči Nua in Djuste ter Anita Šipeč – Cvetkina hči.

Upokojila se je...

Marija Lipuš – Mimika

Naravnih zakonov ni mogoče spreminjati. Tako je tudi v tovarni, da eni prihajajo, medtem ko drugi odhajajo. In med odhajajočimi so tudi takšni, ki se poslavljajo po dolgoletnem delu. Odhajajo v pokoj.

Letos je bilo takih odhodov že precej. Med njimi, ki so nas zapustili zaradi upokojitve, je tudi naša dolgoletna sodelavka Marija Lipuš – Mimika. Dvanajstega oktobra letos je dopolnila 35 let delovne dobe. Ves delovni čas je prebila med nami...

Marija se je rodila 21. novembra 1930 v Kamencah. Od tam je hodila v osnovno šolo v Rogaško Slatino, potem pa se je je zelo mlada zaposlila v naši steklarni. Prišla je za natakario. In to v letih, ko je vsega primanjkovalo in ko so bili delovni prostori vse prej kot primerni. Povojni čas je bilo ljudem težko ustreči. »Bili so to težki časi, a vendar lepi, saj smo bili vsi enaki. Vsak se je na svoj način prebijal skozi življenje in delo...!« je dodala naša Mimika.

Ko smo v steklarni uredili družbeno prehrano, so se delovne razmere bistveno spremenile. Tudi osebni standard se je začel izboljševati... Takrat sta bila nosilca dela in organiziranosti v bifeju prav Mimika in Simon. Koliko juter je morala Mimika v preteklih petintridesetih letih, ko je velik del delovne dobe prihajala na delo pred delavci, če so lahko že ob 4. uri ponoči lahko kupovali v bifeju sendviče, cigarete in drugo!? Delala je, da bi olajšala

Staršem čestitamo za veseli dogodek, novorojenčicama pa želimo veliko lepega!

Poročile so se

V oktobru so se poročile sodelavke: Boža Ferlin – poročena Lipovac, Olga Strašek – poročena Kuhar, in Ružica Tatarevič – poročena Kuhar.

Vsem trem sodelavkam želimo na novi življenjski poti kar največ sreče!
ZDENKA SITER

delo sodelavcem in s tem koristila celotnemu kolektivu.

Kot sodelavka je bila Mimika vestna in stroga pa tudi materinska. Zelo rada je prenašala svoje bogate izkušnje na mlajše in jih učila ter jim svetovala. Za to smo ji vsi nekdanji sodelavci zares hvaležni. In sedaj, ko uživa sadove svojega dela v pokoju, v urejenih razmerah, ji želimo mnogo osebne sreče, zadovoljstva ter zlasti zdravja!

VALTER JORDAN

Po petintridesetih letih dela se je Mimika – Marija Lipuš poslovila...

Uspešno sodelovanje učencev Steklarske šole

Dober naraščaj!

Sezona jesenskih krosov je za nami, zato je čas, da ocenimo dosežene rezultate! Čeprav je bil poudarek na množičnosti, dobri rezultati vendarle niso izostali. Na podlagi razrednih in medrazrednih tekmovalj smo na Steklarski šoli sestavili ekipe.

Po rezultatih in doseženih mestih sodeč imamo na šoli rod perspektivnih atletov in atletinj, ki bi jih vseka kor kazalo pridobiti za bolj organizirano vadbo.

Naši učenci so dosegli naslednje rezultate: Na občinskem prvenstvu v krosu so v konkurenci **starejših pionirjev** (letnik 1970) ekipno zasedli 4. mesto, posamično pa 9. mesto Ferlež, 10. mesto Bek, 22. mesto Mahne, 26. mesto Jurak. Med **starejšimi pionirji B** (letnik 1969) je naša ekipa zmagala, posamično pa so dosegli 2. mesto Božič, 3. mesto Gajšek, 5. mesto Boris Kitak in 6. mesto Robert Kitak. Ekipno so zmagale tudi **starejše pionirke B** (letnik 1969), pri čemer je 1. mesto zasedla Jagodičeva, 2. mesto Ducmanova, 3. mesto Novakova in 4. mesto Osekova. Zmagali sta še ekipi **mlajših mladincev** in **mlajših mladink** (letnik 1968), pri čemer so med mladinci zasedli naši 1. mesto Drofenik, 2. mesto Mesarič, 3. mesto Jankovič in 4. mesto Brkič ter pri mladinkah 1. mesto Podhraški, 2. mesto Lovrenčkova, 3. mesto Drofenikova in 4. mesto Gobec. Med **starejšimi mladinci** (letniki 1966-1967) pa so bili na 3. mestu Boršič, na 6. mestu Čepek in na 7. mestu Kunstek.

Vse zmagovalne ekipe in vsi zmagovalci ter vse zmagovalke so prejeli priznanja in si pridobili pravico nastopiti na republiškem prvenstvu v krosu za pokal ČGP »Delo«, ki je bilo 20. oktobra letos v Litiji.

Tudi na tako zahtevnem tekmovalju, kot je republiško prvenstvo, na katerem se pomerijo med seboj najboljše tekačice in najboljši tekači, dobri rezultati naših učencev niso izostali. Mladinke šolskega športnega društva

Steklarske šole so z uvrstitvijo na 6. in 8. mesto (ekipno) pripravile prvo razredno presenečenje.

Rezultati republiškega prvenstva: **mlajše mladinke** ekipno 6. mesto (18. Ducman, 33. Jagodič in 47. Novak) ter **starejše mladinke** 8. mesto (22. Podhraški, 30. Drofenik in 37. Lovrenčak), **starejši pionirji** (letnik 1969) 26. mesto (69. Zagorščak, 76. Remih in 82. Božič), **mlajši mladinci** 17. mesto (42. Drofenik, 65. Mesarič in 66. Brkič). V vseekipni uvrstitvi je bila Steklarska šola v mladinskih kategorijah na 15. mestu med petinštiridesetimi reprezentancami občin.

BORIS EMERŠIČ

Po jesenskem delu II. slovenske nogometne lige...

Steklar je prvak

Končalo se je jesensko nogometno prvenstvo II. slovenske lige. Nogometaši NK Steklar so zasedli odlično prvo mesto. Tak uspeh je malokdo pričakoval, razen vodstva in igralcev, ki so verjeli v svoje zmožnosti.

In ko pišem te vrstice, mi uha ja spomin nazaj, v čas pred petnajstimi leti, ko je »zlata« generacija Steklarja uspešno osvojila naslov jesenskega prvaka. To je bil čas, ko so zastopali barve naših: Lešnik, Drenski, Strašek, Borroš, Kovačič, Pernat, Kores Š. in Kores L., Horvat, Čanaki, Tudja in ko so igrali še Sabljak, Belcer in Božiček.

Potem smo čakali, leta in leta, kar petnajst let, da se povrne nekdanji Steklarjev ugled. Da se je to zgodilo, so poskrbeli: Kosovec, Smeh, Füliger, Rak, Žerak, Bračun, Halužan, Cerovski Ž., Kajba, Jutriša, Valek, Maras, Prevoldek, Kolar, Tepeš, Trunkelj, Emeršič, Halužan M., Kidrič in Maj-

cen. Tako širok izbor igralcev mora roditi sadove. To so predvsem mladi igralci, ki so komaj stopili v nogometno areno. Pred njimi je lepa nogometna bodočnost. Prav škoda, da so zdaj v JLA Bukšek, Počivalšek, Kvas, Borlak, Pohore in Čebular! Z njimi bi bili naši še močnejši.

Za Steklarjevo bodočnost torej ni bojazni. Treba bo le še več in bolj kakovostno delati, skrbeti za strokovnost in disciplino.

Za uspeh v klubu so zaslužni prav vsi, predvsem pa predsedstvo, ki je s svojim prizadevnim delom omogočili igralcem normalno delo in pravočasno reagiralo na vse nepravilnosti, ki so se pojavljale.

In kaj sedaj, ko je prvi krog tekmovalj za nami? Treba bo temeljito zasukati rokave. In prihodnje leto praznujemo še štirideset let NK Steklar. Pripravljamo letno skupščino, izbrati moramo dobre ljudi, ki so voljni žrtvovati svoj prosti čas za naš nogometni kolektiv. Predvsem pa bo moralo novo vodstvo omogočiti igralcem priprave na pomladanski del prvenstva, če naj bi dosegli tako zelo zaželeni cilj – uvrstitev v I. slovensko nogometno ligo.

Večjo skrb bo treba nameniti tudi delu z mladimi, saj letos v tem kar precej šepamo. Posebno poglavje pa je naše slabo igrišče. Zares skrajni čas je že, da bi se odprave tega problema odločno lotili...

Na koncu naj pripišem zahvalo vsem, ki so nam na kakršen koli način pomagali. Še zlasti velja to kolektivom Prevoznikštvo Donat, Ingrad, KORS, Zdravilišče in steklarna »Boris Kidrič«, ki vedno kažejo razumevanje za mlade in za tiste, ki radi prihajajo na stadion. Hvala vsem še zlasti za njihovo denarno pomoč!

IVAN BORROŠ

Moštvo NK Steklar, jesenski prvak II. slovenske nogometne lige. Vsem, ki so prispevali kaj k temu iskreno čestitamo!

Za razvedrilo

Nagradna križanka št. 121

Med reševalce nagradne križanke št. 121 bomo z žrebom razdelili za 490 dinarjev nagrad in sicer: prvo nagrado 200 dinarjev, drugo nagrado 160 dinarjev in tretjo nagrado 130 dinarjev. Prosimo pa vse reševalce, naj vsakdo odda le po eno rešitev.

Pravilne rešitve nagradne križanke pošljite na naslov: uredništvo časopisa »Steklar«, Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, ali pa jih oddajte v skrinjico za časopis »Steklar« pri vhodu v Steklarno. Pri tem ne pozabite pripisati na ovojnico s križanko: »Za nagradno križanko št. 121!« Rešitve je treba oddati do 10. decembra.

Žreb je takole razdelil nagrade za reševalce nagradne križanke št. 120: prvo nagrado 200 dinarjev prejme Urška Posavec, drugo nagrado 160 dinarjev prejme Slavica Boršič, tretjo nagrado 130 dinarjev pa prejme Marta Matzele. Nagrajenkam čestitamo!

Rešitev nagradne križanke št. 120 – vodoravno: brusilnica, Aristotel, D, kobalt, Mali, Elton, garda, IB, Korzika, Ardeni, opij, ono, visa, raketa, Brant, K, Iliri, jera, ZKS, Baloh, Atos, Irene, okan, VT, Majaron, rokokó, Atacama, dninar.

STEKLAR	DEBEL PLEMENIT KOSTANJ	JUŽNI SADEŽ	PODSTRE- ŠNO OKENCE	NAŠ OTOK	OGLJIK	ALEK- SANDER VALIČ	STEKLAR	LISTEK LOTERI- JE	H ₂ O	ANGL. ARHEO- LOG (ARTHUR)	MIK	AVTO OZNAKA NIZOZEM- SKE	ZLATE- NICA	SPODNJI DEL AVTOMO- BILA MOTORJA
PREDPOL- DANSKI OBROK HRANE							STEKL. IZDELEK DRŽAVA V ZDA (ORIG.)							
JANEŽ (LATIN- SKO)					DELELE- KTRIČNE NAPELJA- VE ATLAS									
PREČEN DROB V KOZOLCU						IZDELO- VALEC LEDU Ž. IME						TURČNA JUŽNO- AMERISKA OVCA		
OSEBNI ZAHTEK				PODLOŽNIK V FEYDA- LIZMU SLOV. PI- SATELJ							LETENJE TEŽA EMBALA- ŽE			
NATRIJ		SIV, VY BIJEL LADJA ZA PREVOZ AVTOMOB.						SLOV. ZGODO- VINAR (JOSIP)						
PREBI- VALKA ISTRE								TRGOV- SKI POMOČ- NIK		REKA V ZSSR STRUJ, NAPRANA				
KUB.	ŽIVALI ISTE VR- STE IN ISTEGA IZVORA	SLAP SAVINJE DEL CERKVE					RIBA KOSTNI- CA DOHAČA ŽIVAL							PARAZIT- SKA RASTLINA NA DREVJU
POUDA- REK, JEDRO						PROSTOR ZA ŽGANJE OGLJA VODNA ŽIVAL						NESTOV DALHA- CIVI	KISIK STRIC	
DRAMSKA IGRALKA TKAČEVA					PISATELJ ANDRIČ	RIM OTREB- LJEN SVET					GORA V ZASAVJU NAPLACI- LO			
RAZKU- ŽEVANJE														
POLJSKA RASTLI- NE				NASTAV- LJENA HRANA V PASTI POLHER					BIBLIJSKO IME ZA JERUZA- LEM 20. CRKA					
SKLEPNA BOLEZEN							VRSTA STROJA							

Glasilo »Steklar« ureja uredniški odbor: Zvezdana Dangubič, Boris Firer, Anton Jost, Magda Jurjec, Zlatko Novak, Franc Vehovar in Franc Župančič. Predsednik izdajateljskega sveta Alojz Juhart. Predsednik uredniškega odbora Boris Firer. Glavni in odgovorni urednik Franc Vehovar. Tajnica uredništva Vida Juhart – Likovna zasnova in oblikovanje Aljoša Rebolj – Uredništvo »Steklarja«: Steklarna »Boris Kidrič«, 63250 Rogaška Slatina, Ulica talcev 1, telefon (063) 811-611 – Glasilo izdajata steklarna »Boris Kidrič« in Steklarska šola – Rokopisov in fotografij uredništvo ne vrača – Naklada 2000 izvodov – Tiska ČGP »Delo«, Ljubljana.